Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Image not found or type unknow

Державний обліковий номер: 0526U000121

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 12-05-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Горлач Андрій Іванович
2. Andrii I. Horlach

Кваліфікація: к. мед. н., доц., 14.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4330-4904

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 14.01.03

Назва наукової спеціальності: Хірургія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 12-06-2026

Спеціальність за освітою: Лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.003.09

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.39.11, 76.29.39.15, 76.29.39.05, 76.29.39.07

Тема дисертації:

1. КОМПЛЕКСНЕ ЛІКУВАННЯ ГОСТРОГО ТЯЖКОГО ПАНКРЕАТИТУ: ПРОГНОЗУВАННЯ, ПРОФІЛАКТИКА ТА КОРЕКЦІЯ УСКЛАДНЕНЬ

2. COMPREHENSIVE TREATMENT OF ACUTE SEVERE PANCREATITIS: PROGNOSIS, PREVENTION AND CORRECTION OF COMPLICATIONS

Реферат/анотація:

1. Актуальність теми. Гострий тяжкий панкреатит залишається серйозною медичною та соціальною проблемою через високу летальність, значну захворюваність та суттєве навантаження на систему охорони здоров'я (Zhou et al., 2019; Hu et al., 2023; Jiang et al., 2023). Хоча тяжкі форми становлять відносно невелику частку випадків, саме вони визначають клінічний перебіг і результати захворювання внаслідок розвитку поліорганної недостатності та інфекційних ускладнень (Liu et al., 2024; Deng et al., 2025). Летальність при цьому може перевищувати 30–40%. Епідеміологічні дані свідчать про зростання захворюваності та збереження високих показників смертності (Jiang et al., 2023; Liu et al., 2025). Крім того, захворювання часто має рецидивуючий перебіг із можливим переходом у хронічні форми, що посилює медико-соціальне

навантаження (Chong et al., 2022; Sánchez et al., 2019; Franken et al., 2019). Ключовим фактором прогнозу є розвиток і тривалість органної недостатності. Саме системні порушення визначають ризик смерті більшою мірою, ніж локальні зміни. Перебіг захворювання має фазний характер із формуванням ранніх, відтермінованих та пізніх фатальних ускладнень: ранні пов'язані зі стійкою органною недостатністю, тоді як для пізніших ключовими є інфекція та нутритивне виснаження. Сучасні шкали оцінки тяжкості (BISAP, APACHE II, SOFA) є корисними для первинної стратифікації, однак мають обмежену прогностичну точність, оскільки не враховують динаміку клінічного стану та змін органної дисфункції у часі (Metri et al., 2024; He et al., 2022; Luo et al., 2023). Перебіг тяжкого панкреатиту є динамічним процесом, у якому ризик фатальних ускладнень змінюється залежно від часу, вираженості системних порушень і своєчасності лікування. Водночас існуючі моделі мають переважно статичний характер і не дозволяють оцінити ці зміни та можливості їх цілеспрямованої корекції. Недостатньо вивченою залишається роль ключових механізмів – абдомінально-перфузійних порушень, інфекції, нутритивного статусу та поширення некрозу – і їх взаємодії на різних етапах захворювання. Відсутні інтегративні підходи до їх комплексної оцінки. У цьому контексті перспективним є ризик-орієнтований підхід із виділенням контрольних точок та динамічною оцінкою порушень, що дозволяє не лише прогнозувати, але й модифікувати ризик ускладнень шляхом своєчасної корекції. Таким чином, гострий тяжкий панкреатит потребує вдосконалення підходів до динамічного прогнозування, стратифікації ризику з урахуванням часових інтервалів і розробки ефективних алгоритмів профілактики та корекції фатальних ускладнень. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційне дослідження виконано в межах планової науково-дослідної роботи «Розробка і вдосконалення методів діагностики, прогнозування та хірургічного лікування ускладнень захворювань гепатопанкреатодуоденальної зони» (2023–2025 рр.), № державної реєстрації 0123U100953, що виконується на базі кафедри загальної та невідкладної хірургії Національного медичного університету імені О.О. Богомольця. Дисертаційна робота є фрагментом зазначеної науково-дослідної теми та відповідає її науковому напряму. Мета дослідження: Покращити результати лікування хворих із гострим тяжким панкреатитом шляхом удосконалення прогнозування, профілактики та корекції фатально небезпечних ускладнень. Завдання дослідження: 1. Дослідити провідні причини смерті серед пацієнтів з тяжким панкреатитом та впорядкувати їх за часовими інтервалами виживаності. 2. Стратифікувати пацієнтів з гострим тяжким панкреатитом за ризиком фатальних ускладнень з урахуванням кумулятивно-динамічних характеристик ранньої органної недостатності. 3. Визначити предиктори летальності та систематизувати їх у детермінанти фатальних ускладнень тяжкого панкреатиту. 4. Розробити пацієнт-орієнтовану динамічну модель прогнозування ризику розвитку ранніх, відтермінованих та пізніх фатальних ускладнень. 5. Проаналізувати роль ключових детермінант у формуванні ризику ранніх, відтермінованих та пізніх фатальних ускладнень. 6. Розробити ризик-орієнтований алгоритм профілактики та корекції абдомінально-перфузійних порушень у пацієнтів з гострим тяжким панкреатитом. 7. Запропонувати алгоритм профілактики та корекції ризику прогресування інфекційних ускладнень, у пацієнтів із гострим тяжким панкреатитом з урахуванням рівнів їх ескалації. 8. Удосконалити алгоритм профілактики пізніх фатальних ускладнень з урахуванням ризику нутритивних порушень у хворих з тяжким панкреатитом. 9. Оптимізувати хірургічні методи профілактики та корекції післяпанкреонекротичних ускладнень у хворих з гострим тяжким панкреатитом 10. Оцінити ефективність запропонованого лікувального алгоритму у пацієнтів з гострим тяжким панкреатитом.

2. Acute severe pancreatitis remains a serious medical and social problem due to its high mortality rate, significant morbidity and substantial burden on the healthcare system (Zhou et al., 2019; Hu et al., 2023; Jiang et al., 2023). Although severe forms account for a relatively small proportion of cases, they are the ones that determine the clinical course and outcomes of the disease due to the development of multiple organ failure and infectious complications (Liu et al., 2024; Deng et al., 2025). Mortality in such cases can exceed 30–40%. Epidemiological data indicate a rise in incidence and persistently high mortality rates . Furthermore, the disease often has a relapsing course with a potential transition to chronic forms, which exacerbates the medical and social burden. A key factor in prognosis is the development and duration of organ failure. It is systemic disturbances that determine the risk

of death to a greater extent than localised changes. The course of the disease is phasic, with the development of early, delayed and late fatal complications: early complications are associated with persistent organ failure, whilst infection and nutritional depletion are key factors in later stages. Current severity assessment scales (BISAP, APACHE II, SOFA) are useful for initial stratification, but have limited prognostic accuracy as they do not account for the dynamics of clinical status and changes in organ dysfunction over time. The course of severe pancreatitis is a dynamic process in which the risk of fatal complications varies depending on time, the severity of systemic disturbances, and the timeliness of treatment. At the same time, existing models are predominantly static in nature and do not allow for the assessment of these changes or the possibilities for their targeted correction. The role of key mechanisms – abdominal perfusion disorders, infection, nutritional status and the spread of necrosis – and their interactions at different stages of the disease remains poorly understood. There is a lack of integrated approaches to their comprehensive assessment. In this context, a risk-oriented approach with the identification of control points and dynamic assessment of abnormalities is promising, as it allows not only for the prediction but also for the modification of the risk of complications through timely intervention. Thus, acute severe pancreatitis requires the refinement of approaches to dynamic forecasting, risk stratification taking into account time intervals, and the development of effective algorithms for the prevention and correction of fatal complications. Connection of work with scientific programs, plans, and topics. The dissertation work was carried out as part of the planned scientific and research work “Development and refinement of methods for the diagnosis, prognosis and surgical treatment of complications associated with diseases of the hepatopancreatoduodenal area” (No. 0123U100953, 2023-2025 yy.), carried out at the Department of General and Emergency Surgery of the Bogomolets National Medical University of the Ministry of Health of Ukraine. The dissertatition work is part of the aforementioned research topic and corresponds to its scientific focus. The aim of the study: to improve treatment outcomes for patients with acute severe pancreatitis by enhancing the prediction, prevention and management of fatal complications. Objectives of the study: 1. To study the leading causes of death among patients with severe pancreatitis and classify them according to survival time intervals. 2. To stratify patients with acute severe pancreatitis according to their risk of fatal complications, taking into account the cumulative and dynamic characteristics of early organ failure. 3. To identify predictors of mortality and systematise them into determinants of fatal complications of severe pancreatitis. 4. To develop a patient-oriented dynamic model for predicting the risk of early, delayed and late fatal complications. 5. To analyse the role of key determinants in shaping the risk of early, delayed and late fatal complications. 6. To develop a risk-oriented algorithm for the prevention and management of abdominal perfusion disorders in patients with acute severe pancreatitis. 7. To propose an algorithm for the prevention and management of the risk of progression of infectious complications in patients with acute severe pancreatitis, taking into account the levels of their escalation. 8. To refine the algorithm for the prevention of late fatal complications, taking into account the risk of nutritional disorders in patients with severe pancreatitis. 9. Optimise surgical methods for the prevention and management of post-pancreonecrotic complications in patients with acute severe pancreatitis. 10. Evaluate the effectiveness of the proposed treatment algorithm in patients with acute severe pancreatitis.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Dronov, O.I., Kovalska, I.O., Horlach, A.I. and Shchyhel, I.A. (2023) Prediction of external pancreatic fistula development in patients with acute infected necrotizing pancreatitis. Wiadomości Lekarskie, 76(11), pp.

2365–2371. Available at: https://doi.org/10.36740/WLek202311104.
- 2. Dronov, O.I., Kovalska, I.O., Horlach, A.I., Shchyhel, I.A. and Ivanets, T.Y. (2023) Abdominal perfusion pressure in prediction of the terms of acute necrotizing pancreatitis infection. Wiadomości Lekarskie, 76(3), pp. 554–559. Available at: https://doi.org/10.36740/WLek202303114
- 3. Dronov, O.I., Kovalska, I.O., Horlach, A.I., Roshchyna, L.O., Shchyhel, I.A. and Kostiukevich, V.O. (2024) Intra-abdominal hypertension and pancreatic destruction in patients with acute necrotizing pancreatitis. Wiadomości Lekarskie, 77(10), pp. 1871–1876. Available at: https://doi.org/10.36740/WLek/195128
- 4. Dronov, O.I., Kovalska, I.O., Horlach, A.I., Shchyhel, I.A. and Prytkov, F.O. (2022) C-reactive protein as a marker of clinical and laboratory remission in patients with acute necrotizing pancreatitis. Wiadomości Lekarskie, 75(10), pp. 2353–2358. Available at: https://doi.org/10.36740/WLek202210107
- 5. Dronov, O.I., Kovalska, I.O., Horlach, A.I., Levchenko, L.V. and Shchyhel, I.A. (2022) Case study: Major duodenal papilla cancer complicated by acute paracancrotic necrotizing pancreatitis. Wiadomości Lekarskie, 75(4), pp. 1039–1042. Available at: https://doi.org/10.36740/WLek20220420122
- 6. Дронов, О.І., Ковальська, І.О., Уваров, В.Ю., Горлач, А.І., Федорук, В.І., Бурміч, К.С. та ін. (2013) Вплив апаратного плазмаферезу на бар'єрну і моторно-евакуаторну функції кишечнику у хворих на гострий некротичний панкреатит. Клінічна хірургія, (4), с. 24–27
- 7. Дронов, О.І., Ковальська, І.О., Горлач, А.І. та Задорожня, К.О. (2016) Сучасні хірургічні підходи в лікуванні тяжкого гострого панкреатиту. Клінічна хірургія, (10.2), с. 27–30.
- 8. Дронов, О.І., Ковальська, І.О., Бурміч, К.С., Горлач, А.І., Задорожна, К.О., Цимбалюк, Р.С. та ін. (2016) Комбінована лапароскопічно та ретроперитонеоскопічно асистована панкреатонекрсеквестректомія. Клінічна хірургія, (12), с. 5–8.
- 9. Дронов, О.І., Ковальська, І.О., Горлач, А.І. та Щигель, І.А. (2020) Екстрапанкреатична інфекція як фактор ризику антибіотикорезистентності збудників панкреатичної інфекції. Клінічна та профілактична медицина, (2), с. 71–78
- 10. Дронов, О.І., Ковальська, І.О., Горлач, А.І., Уваров, В.Ю. та Лиходей, К.О. (2013) Синдром внутрішньочеревної гіпертензії та його корекція при гострому панкреатиті. Актуальні проблеми сучасної медицини, 13(1), с. 86–89
- 11. Дронов, О.І., Ковальська, І.О., Уваров, В.Ю. та Горлач, А.І. (2013) Особливості патогенетичного підходу до лікування гострого некротичного панкреатиту. Український журнал хірургії, (3), с. 145–149
- 12. Дронов, О.І., Ковальська, І.О., Задорожна, К.О. та Горлач, А.І. (2017) Малоінвазивні хірургічні втручання при гострому некротичному панкреатиті. Вісник Вінницького НМУ, 21(1), с. 172–177.
- 13. Дронов, О.І., Ковальська, І.О., Задорожна, К.О. та Горлач, А.І. (2017) Вплив ожиріння на перебіг та прогноз гострого панкреатиту. Клінічна хірургія, (11), с. 9–12.
- 14. Дронов, О.І., Ковальська, І.О., Горлач, А.І. та ін. (2017) Емпірична антибактеріальна терапія інфікованого некротичного панкреатиту. Клінічна хірургія, (9), с. 14–17.
- 15. Дронов, О.І., Ковальська, І.О., Задорожна, К.О. та Горлач, А.І. (2017) Перкутанне дренування рідинних скупчень. Хірургія України, (4), с. 47–52.
- 16. Дронов, О.І., Ковальська, І.О., Горлач, А.І. та Задорожня, К.О. (2018) Ключові аспекти сучасних хірургічних підходів. Науковий вісник УжНУ, (1), с. 54–57
- 17. Дронов, О.І., Ковальська, І.О., Горлач, А.І. та Лубенець, Т.В. (2019) Етапна хірургічна тактика. Сучасні медичні технології, (2), с. 29–34.
- 18. Маркулін, Г., Юркін, Д., Щигель, І., Левченко, Л. та Горлач, А.І. (2019) Таксономічна структура збудників. Український науково-медичний молодіжний журнал, (3), с. 29–39.
- 19. Дронов, О.І., Ковальська, І.О., Горлач, А.І., Бакунець, Ю.П. та Щигель, І.А. (2020) Ліпемія як детермінанта розвитку панкреатиту. Клінічна хірургія, 87(3–4), с. 10–13.
- 20. Оніщенко, М., Щигель, І., Іванець, Т., Левченко, Л. та Горлач, А.І. (2020) (Опубліковано в періодичному науковому фаховому виданні України, категорія «Б») Гіпертригліцерид-асоційований панкреатит. Український науково-медичний молодіжний журнал, 1(115), с. 47–52. Available at:

https://doi.org/10.32345/USMYJ.1(115).2020.47-52

Наукова (науково-технічна) продукція: технології

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПІВ:

Винаходи, корисні моделі, промислові зразки

патент на корисну моель UA 104076; патент на корисну моель UA 104077; патент на корисну моель UA 104588; патент на корисну моель UA 104589; патент на корисну моель UA 115516; патент на корисну моель UA115517; патент на корисну моель UA 104125

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0123U100953

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шевчук Ігор Михайлович
2. Igor M. Shevchuk

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Івано-Франківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010758

Місцезнаходження: вул. Галицька, Івано-Франківськ, 76018, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Перерва Людмила Олександрівна
2. Liudmyla O. Pererva

Кваліфікація: д. мед. н., старший науковий співробітник, 14.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4030-1030

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Національний науковий центр хірургії та трансплантології імені О.О. Шалімова" Національної академії медичних наук України

Код за ЄДРПОУ: 45233967

Місцезнаходження: вул. Академіка Шалімова, Київ, 03126, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія медичних наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Криворучко Ігор Андрійович
2. Ihor A. KRYVORUCHKO

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5525-701X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, Харків, Харківський р-н., 61022, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Земсков Сергій Володимирович
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Земсков Сергій Володимирович
Відповідальний за підготовку облікових документів	Руденко Євген
Реєстратор	Юрченко Тетяна Анатоліївна
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Тетяна Анатоліївна